Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Health).—Madam, I beg to introduce:—

(i) The Mysore Homoeopathic Practitioners (Amendment) Bill, 1972;**

(ii) The Mysore Ayurvedic and Unani Practitioners Registration and Medical Practitioners' Miscellaneous Provisions (Amendment) Bill, 1972;**

Madam SPEAKER.—The Bills are introduced.

Sri N. HUTCHAMASTHY GOWDA (Minister for Revenue).—I beg to introduce:

(i) The Mysore Tenants (Relief in Payment of Arrears of Rent) Bill, 1972;**

(ii) The Government Grants (Mysore Extension) Bill, 1972;**

(iii) The Mysore Stamp (Amendment) Bill, 1972.**

Madam SPEAKER.—The Bills are introduced.

Sri D. K. NAIKAR (Minister for Law and Parliamentary Affairs).—Madam, I beg to introduce:

The Mysore Court Fees and Suits Valuation (Amendment) Bill, 1972;**

Madam SPEAKER.—The Bill is introduced.

Sri S. M. KRISHNA (Minister for Industries).—Madam, I beg to introduce:

The Mysore Khadi and Village Industries (Amendment) Bill, 1972.**

Madam SPEAKER.—The Bill is introduced.

MOTION—

RE:—*Scarcity conditions in certain areas of the State and relief measures adopted and to be adopted;*

Sri N. HUTCHAMASTHY GOWDA (Minister for Revenue).—Madam, I beg to move:

"That the scarcity conditions in certain areas of the State and relief measures adopted and to be adopted, be taken into consideration."

**All the Seven Bills, introduced in the House, are reproduced as Annexure.

Madam SPEAKER.—Motion moved :

"That the scarcity conditions in certain areas of the State and relief measures adopted and to be adopted, be taken into consideration."

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ರೂಲ್ 146ರ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಸಹ ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ರೆಜಲ್ಯೂಷನ್ನನ್ನು ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನವರು ಸಬ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮೋಷನ್ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :—

"This Assembly is of the opinion that a Special Committee consisting of the *following Hon'ble Members of this House shall be constituted with a view to tour the famine effected areas in the Districts of Gulbarga, Bidar, Bijapur, Belgaum, Bellary and submit a report to this House for consideration within a week and in the meanwhile this House do stand adjourned till such report is made available to it : "

Sriyuths.—

*H. D. Deve Gowda
Bapu Gowda
C. M. Arumugam
V. N. Patil
D. Poosalingam
T. R. Shamanna
B. B. Sayanak
S. Y. Patil
Viswanath Reddy
Raja Pid Naik
Kagodu Thimmappa
Veerabhadrappa Patil
B. Shivanna (Minister of State for Finance)
N. Hutchamasthy Gowda (Minister for Revenue)
H. M. Channabasappa (Minister for Public Works)
Vatal Nagaraj
S. Bangarappa
C. Byre Gowda
S. M. Lingappa
D. B. Kalmankar

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಮೋಷನ್ ನಥೆಯ ಮುಂದೆ ಇದೆ. We have to find out some time for this motion also. Both may be combined and discussed together.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈಗ ನಾನು ಈ ಒಂದು ಮೋಷನ್ನನ್ನು ಮೂವ್ ಮಾಡಿದ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು, ಎಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಇರುವ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ತಾವು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ, ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಆ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಡಿಸ್‌ಕಷನ್‌ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಮ್ಮಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ, ಇವೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಗೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ವರದಿಗಳಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿರಬಹುದು ಎಂಬ ಸಂಶಯ ನಮಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನೆನ್ನೆ ತಾನೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ತಮ್ಮ ಸಚಿವರೊಬ್ಬರು ಕೊಟ್ಟ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಹುಕುಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡಿದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಅನೇಕ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ನವರು ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ನವರು ಗುದ್ದಾಟ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಎಸ್.ಎಸ್.ಪಿ. ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧೀರ್ಘವಾಗಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡುವ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ, ನಮಗೆ ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಸಿಟಿಗೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಸ್ಪಡೀಜೀವ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಅವರಿಂದ ವರದಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿರುವ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಆದಕಾರಣ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಏನೆಂದರೆ, ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಂದ ಒಳಗೊಡಿದ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಈ ಮನೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡಲಿ. ಅವರು ಏನು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ.

†Sri C. M. ARUMUGAM (K.G.F.).—Madam, This is only a Motion urging the adjournment of the House. We want to adjourn the House so that the Committee constituted may visit the drought-affected or famine affected area and submit its report to this House. After the receipt of the Committee's report we may take up discussion of the Motion. That is what we want. Instead if, at the moment, you permit the motion and allow a discussion on it, the effect of this substitute motion is diluted and it will have no effect. Sri Hutchamasthy Gowda, Minister for Revenue, is going to make a written statement. He is going to say what has been done and how much money has been spent. There is controversy over the fact whether the Government has really spent the money or not. In fact, this morning, I received a telegram from Gulbarga District that there are five deaths in Malki Village, Sedam Taluk, on account of famine. Every day it is happening. I am not exaggerating the picture. So to give a correct picture to this house and in order to have a thorough discussion on the scarcity conditions in certain areas of the State, we must have relevant facts before the House. Sri Hutchamasthy Gowda is only placing an official report regarding the facts.

I can submit one thing, Madam Speaker, in every village, the village patel is in charge of the registration of births and deaths. We

(SRI C. M. ARUMUGAM)

can find out from those registers how many deaths took place during this period. We can understand that every dispensary and hospital may maintain some record in this respect. I can tell you that Mr. Hutchamasti Gowda is not having this information with him about the deaths that have occurred during the last three or four months; and whether it is due to starvation or insufficiency of food. I am not discussing the merits or demerits of famine conditions, how relief work has been carried out, has it been done with political motives or with a view to strengthen the party in power—I am not discussing that. I am only saying that this information about the deaths that took place in that area is an information which will not contain in the statement of Sri Hutchamasthi Gowda.

You may ask, what about your attitude towards this motion? We are not going to permit the discussion unless a committee is constituted and the Assembly is adjourned and yourself and the Leader of the Opposition sit together and take a decision. We would adjust and we are not going to be rigid. This Government is a collective Government, fully responsible to the House. One Minister issued a statement about the fee question without the permission of the Cabinet and he has been permitted to continue as a member of the Cabinet. Well it is a matter left to the Chief Minister. Madam Speaker, yesterday before you gave a ruling on the motion that we tabled, it was but right that the concerned Minister should have been permitted to make a statement. In order to have a correct picture, it is necessary we should visit the area. Here is Veerendra Patil's place CHINCHOLI which has been made into a paradise on earth in the matter of roads, wells, etc.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—What is the relevancy?

Sri C. M. ARUMUGAM.—'Relevancy'—you should leave it to the Speaker.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I rise to a point of order Sir,

Sri C. M. ARUMUGAM.—I have been permitted by the Speaker to speak. He cannot question the relevancy. Therefore, Madam Speaker, I say that there is a dispute on facts as to what is prevailing in Gulbarga.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I rise to a point of order.

Sri C. M. ARUMUGAM.—You may quote the rule—which rule is violated.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—My fried prefaced saying that he is confining only within the frame work of rules. The motion given notice of by Mr. Deve Gowda is under the Rules of Procedure. This is followed. What has Shivanna's affair to do with this? What is the relevancy? Can a Member go on speaking on everything under the Sun?

Sri N. HUTCHAMASTHY GOWDA.—I rise on a point of order.

Sri C. M. ARUMUGAM.—Before the Speaker can give a ruling on the point of order raised by Sri Siddaveerappa, he cannot raise a point of order.

Madam SPEAKER.—And the Hon'ble Member also should not have spoken now. Let us hear the Chief Minister.

†ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನು? ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರವರು ಒಂದು ಮೋಷನ್‌ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರದ ಪಾಲಿಸಿ ಸ್ಟೇಟುಮೆಂಟು ಏನಿದೆಯೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ರವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟಮೆಂಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೋಷನ್ ತರಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ತಾವು ಈ ಮೋಷನ್‌ನನ್ನು ಸಬ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮೋಷನ್ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಮೋಷನ್ ಹೀಗೆ ಇದೆ:—

> "This Assembly is of the Opinion that a Special Committee consisting of the following Hon'ble Members of this House shall be constituted.....etc. etc.
>
> .....report is made available to it."

ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಇದು ಸಬ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟು ಮೋಷನ್ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು ಇದು ರೂಲು 279ರ ಪ್ರಕಾರ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಅವರು ರೂಲು 146ರ ಪ್ರಕಾರ ಮೋಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಆಫೀಸಿನವರು ಬದಲು ಮಾಡಿ ರೂಲು 279ರ ಪ್ರಕಾರ ಇದನ್ನು ತರಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇದನ್ನು ಸಬ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟು ಮೋಷನ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ರೂಲು 146ರ ಪ್ರಕಾರ ಬಂದಿದೆಯೋ, ಇಲ್ಲವೊ 279ರ ಪ್ರಕಾರ ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಬೇಕು. ನಮಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲು ಏನೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅರ್ಮುಗಂರವರು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದನ್ನು ಆಡ್‌ಜರ್ನ್‌ಮೆಂಟು ಮೋಷನ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಯಾವ ಆಡ್‌ಜರ್ನ್‌ಮೆಂಟು ಮೋಷನ್ ಕೂಡ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಇದು ಬೇರೆ ತರಹದ ಮೋಷನ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ರೂಲ್ಸ್ 146ರ ಪ್ರಕಾರ ಮೋಷನ್ ಬಂದಿಲ್ಲ, ರೂಲು 279ಪ್ರಕಾರ ಸಬ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮೋಷನ್ ತರಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Madam SPEAKER.—I have already said this is a substitute motion.

Sri D. DEVARAJ URS.—Now I get a ruling from the Chair that this is a substitute motion, under rule 279, let us confine ourselves to that. Even if it is a substitute motion under 279, there is a procedure for that. I know that Mr. Arumugam is one of our veteran Members of the Assembly. Only yesterday he was so vehement in asserting that he would not go beyond the four corners of the rules and regulations. I am sure, as the Hon'ble Member of this House, he respects the very statement he makes and all of us are bound by rules of procedure of the House.

Sri C. M. ARUMUGAM.—I agree Sir.

Sri D. DEVARAJ URS.—Rule 279 reads thus :

"279 : A motion that the policy or situation or statement or any other matter be taken into consideration shall not be put to the vote of the Assembly, but the Assembly shall proceed to discuss such matter immediately after the mover has concluded his speech and no further question shall be put at the conclusion of the debate at the appointed hour unless a member moves a substantive motion in appropriate terms to be approved by the Speaker and the vote of the Assembly shall be taken on such motion."

As I understand Madam Speaker, you have given permission. So it is admitted by the Speaker and because you have admitted under rule 279 it is a part of this main motion. The Hon'ble Minister has moved a motion and the Hon'ble Leader of the Opposition has brought a substitute motion.

As I understand, the statement of the Minister as well as the motion of the Opposition Leader could be discussed together. So far as the Opposition Leader's motion is concerned, the rule enjoins that after the conclusion of the debate it should be voted upon. Whether we should vote or not is another matter. If the House wants to vote, nobody can prevent it. I again very respectfully appeal through you Madam, to my Hon'ble Friend Sri Arumugam to honour and respect the Rules of Procedure. Now, I am not against the motion because it is already admitted by the Chair under Rule 279. So, let us discuss. As to what should be done with regard to the substitute motion, whether it should be voted upon or not—that is a matter which the House can consider or we can sit and discuss and come to some understanding. I think this would be the proper course to adopt. So, in all humility I submit that it may not be appropriate to say that we should not discuss anything else until what is stated in the substitute motion is done.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾವು ನಿನ್ನೆಯ ದಿನ ರೂಲ್ 146 ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಮೋಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ರೂಲ್ 279ರ ಕೆಳಗೆ ಸಬ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮೋಷನ್ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ಮೋಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ 146 ರೂಲ್ ಕೆಳಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಿನ್ನಲೆಯಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಇಡತಕ್ಕ ಮೋಷನ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದೇ ಆಗಿದೆ ತಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಮೋಷನ್ ರೂಲ್ 279ರ ಕೆಳಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಈಗ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದುದನ್ನೂ ಕೇಳಿದೆ. ರೂಲ್ 279ರ ಕೆಳಗೆ ಈ ಮೋಷನ್ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ತಿಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಕಾನೂನು ನಿಯಮಾವಳಿಯ ಒಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಮೋಷನ್ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೋರಿದಾಗ ರೂಲ್ 146ರ ಕೆಳಗಡೆ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಇತ್ತ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರು ರುಜು ಹಾಕಿದರು. ಅದರ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸೇಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ, ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ಹತ್ತು ಸಲ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ,—ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ 165 ಜನರ ಸಂಖ್ಯಾಬಲವಿದೆ ಎಂದರೂ ಬಲ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನನ್ನು ಹೆದರಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ, ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ ಎಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಒಂದು ಸಾರಿಯಲ್ಲ, ಹತ್ತು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಯಾವ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನೇನು ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ, ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಆರ್ಮುಗಂ ಅವರು ಮಾನ್ಯ ಶಿವಣ್ಣನವರ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಪೆರಿಟ್ಸ್ ಅಥವಾ ಡೀಮೆರಿಟ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲು ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹಚ್ಚಬಾರದೆಂದು ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಕಳಕಳಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಗಡೆ ಅವರಿಗೂ ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನಲಾದ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರದ ವಿವರಗಳನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಗಡೆ ಅವರ ಸ್ವಂತ ವ್ಯವಹಾರವಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪಕ್ಷಾತೀತವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಹೋಗಿ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿತು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನು ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸಬ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮೋಷನ್ ಎಂದು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಸಬ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮೋಷನ್ ಎಂದರೆ ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಏನು ಏನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಮೋಷನ್ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು ಅದನ್ನು ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕುವ ಹಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತ, ಆದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅನುಮತಿಯಿಂದ ಒಂದು ಸಬ್ಸ್ಟಾಂಟಿವ್ ಮೋಷನ್ ಸೂಕ್ತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಂದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒಂದು ಮೋಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಒಬ್ಬರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮೋಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೇ ಡಿಸ್ ಅಲೋ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಏನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ನಾವು ಈಗ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಾದದಲ್ಲಿ ತಿರುಳಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ರೂಲ್ 271 ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ :

> "271. A motion must not raise a qusetion substantially identical with one on which the Assembly has given a decision in the same session."

ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಕಳುಹಿಸಿರುವುದು ಆ ತರಹ ಮೋಷನ್ ಅಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದು

Rule 272 (1) says :

> "The Speaker may amend or disallow a motion which in his opinion does not comply with the rules."

So, the only thing that the Speaker can do is that she can either amend or disallow it ; she cannot convert it into a substitute motion. Rule 279 says :

> "..... unless a member moves a substantive motion in appropriate terms to be approved by the Speaker and the vote of the Assembly shall be taken on such motion."

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

So, under Rule 279 a member has the right to move a substantive motion and the Speaker has no right to disallow or amend it. If it is amended by the Speaker, with due respect to the Chair I must say that it cannot be considered as a substitute motion at all. It has to be considered as another motion moved by an Hon'ble Member by himself or along with other members. So, now there are two motions before the House. I cannot understand how the Speaker can say that she has made it into a substitute motion because Rule 279 does not grant that power to the Speaker whereas it grants the power to a member to move such a motion. Even if the Speaker considers it as a substitute motion, the purpose with which we have brought this motion is totally different as has been clearly expressed by the Leader of the Opposition Sri Deve Gowda. There has been controversy both from this side and the other side as to whether there was any death; if so, whether due to starvation or not; whether any body died at all, etc. The second controversy was, what is the extent of relief given; was any relief given at all; whether it is sufficient or not. Therefore, I as a Member of this House, would like to know the real position on the basis of a visit to that place by a Committee authorised by this House and come before the House probably with an unanimous opinion. The under standing amongst the opposition is that it must be done in an unanimous manner. That is why names of members like Sri Shivanna, Sri Channabasappa and others from that side also have been included. We want to see as far as possible not only ministers but others also go there and study the situation and come forward here to give concrete suggestions. It is with that idea we have suggested the motion. The very purpose would be defeated if you were to allow Sri Hutchamasthi Gowda to make a statement and do not allow us to move this motion.

2-30 P.M.

Sri D. DEVARAJ URS.—I submit it is not relevant.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಇರ ಕೂಡದು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವೂ ಕೂಡ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೀರಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬರಲ ಅವರನ್ನು ಪ್ಲೇನ್ ನಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಆಲ್ಲಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಸೆಗಡೆಯರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಕೊನೆಗೆ ಆದು ಆಗಲಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತೋರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವ ತಮಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಸಜೆಷನ್ ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಲೀಡರ್ ಆದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಇತರರು ಸೇರಿ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. * * * *

****Not recorded.

MADAM SPEAKER.—Please do not record.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್. – ಅಡೇನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ!

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈಗಾಗಲೇ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ವಿಷಯ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿ. ನೀವು ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ರೂಲ್ 146ರ ಪ್ರಕಾರ ಮೊದಲು ಒಂದು ಮೋಷನ್‌ನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಒಂದು ಮೋಷನ್‌ನನ್ನು ನಾನು ಅಲೋ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅದನ್ನು ಸಬ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮೋಷನ್ ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. You read item (vii) of Rule 148. ಎರಡೂ ಮೋಷನ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಯುವುದು.

Sri C. M. ARUMUGAM.—The text of the motion is that the committee shall visit and give a report within a week and in the meantime this house do stand adjourned. This has been permitted and therefore the Hon'ble Member has moved the motion.

Madam SPEAKER.—There was a motion already before the House. Just because I wanted to give some concession I am allowing it as a substituted motion.

Sri C. M. ARUMUGAM.—How can you call this a substituted motion or a motion under rule 146 ? It says that this House do stand adjourned.

Sri D. DEVARAJ URS.—Under what rule ?

Sri C. M. ARUMUGAM.—The Hon'ble Leader of the Opposition wants adjournment of the House till the Committee visits those places and comes back. He thought it fit to bring it under rule 146. The Speaker has ruled that it cannot be brought under that rule but to facilitate debate she has brought it under rule 270. We are anxious to hear from the Chair what it has to say about the content of the motion—that this House do stand adjourned. The motion says that this House do appoint a Committee. We have given some names. Let the Committee visit Gulbarga, Bijapur, Bidar, Belgaum and Raichur districts. Therefore, my submission is, before you take up the motion of Sri Huchmasthi Gowda, please permit us to discuss the motion of Sri H. D. Deve Gowda. For deciding that, I have one suggestion to make and that is to adjourn the House for half hour.

Madam SPEAKER.—Let the discussion start. Now Sri Deve Gowda may move his substitute motion.